

**PROJECTE DE CENTRE
D'INTERPRETACIÓ DE LA FAUNA I LA
FLORA DE LES PINEDES, A LES
MUNTANYES DE PRADES**

**Coia Dols Campanera
Màrius Domingo de Pedro**

ÍNDEX

	MEMÒRIA	
0.-	ANTECEDENTS , OBJECTIUS I NORMATIVA	
A.-	DADES GENERALS	
1.-	DADES DE LA FINCA	
2.-	DADES DE LA INSTAL·LACIÓ O ESTABLIMENT	
	2.1.- Classificació i qualificació del sol, segons el planejament urbanístic vigent	
	2.2.- Característiques del sòl i subsòl que ocupen les instal·lacions	
3.-	T È C N I C S PROJECTISTES	
4.-	ORGANITZACIÓ DEL CENTRE	
5.-	SITUACIÓ LEGAL	
6.-	SISTEMA DE GESTIÓ , AUTORITZACIONS I REQUISITS MEDIAMBIENTALS	
7.-	DESCRIPCIÓ DE LES EDIFICACIONS I INSTAL·LACIONS	
8.-	DADES DE L'ACTIVITAT	
	8.1.- Classificació de l'activitat o activitats que es projecten d'exercir segons annexos	

	8.2.- Breu descripció de l'activitat o activitats	
	8.3.- Calendari previst d'execució del projecte i data d'inici de l'activitat.	
9.-	DADES DE L'ENERGIA	
	9.1.- Tipus d'energia i procedència	
	9.2.- Potència Nominal	
	9.3.- Consum anual	
	9.4.- Instal·lacions i tipus i capacitat d'emmagatzematge	
10.-	M E D I POTENCIALMENT AFECTAT	
	10.1.- Delimitació de l'espai físic afectable per a tot i cadascun dels focus emissors de contaminació i la qualificació urbanística	
	10.2.- Qualitat de l'aire i capacitat i vulnerabilitat del territori dins l'espai físic afectable, referit a les matèries o substàncies emissibles.	
D.-	CONCLUSIONS I PRESSUPOST	
	ANNEXES	
	PLÀNOLS	

CAPÍTOL 0

ANTECEDENTS I OBJECTIUS

1.- HISTORIA I ANTECEDENTS.

HISTÒRIA.

L'antic campament militar dels *Castillejos* és actualment propietat de l'INCASOL, empresa estretament relacionada amb la Generalitat de Catalunya, la utilitat que ha de tenir aquesta finca encara no està establerta, però és molt clar que ha de ser alguna cosa sostenible i relacionada de forma directa amb el futur Parc Natural de les Muntanyes de Prades.

A més, s'observa una gran mancança pel que fa a centres de fauna a Catalunya, centres moderns que puguin cobrir les necessitats de recerca científica, l'educació ambiental, la recuperació de fauna ferida i el foment de poblacions d'espècies protegides en perill.

Combinant tots aquests factors, sembla clar que cal establir un centre de fauna autòctona i recerca de carnívors a la finca de **Les Pinedes**, que és el nom original del paratge. Aquest centre podria ser lloc de referència obligada a nivell europeu per a la recerca i protecció dels carnívors meridionals.

Des de fa una colla d'anys (finals dels anys 70), venim estudiant el poblament de rapinyaires i mamífers carnívors a les Muntanyes de Prades, constatant el gran interès que presenta i l'alt nombre d'espècies que s'hi desenvolupen de forma natural, així com la potencialitat de reintroducció d'algunes espècies desaparegudes i la necessitat de potenciar algunes poblacions que comencen a presentar símptomes de perill de desaparèixer.

A més, per la nostra tasca professional, ens hem adonat de la gran importància de disposar d'un centre de recuperació de fauna proper a les poblacions naturals d'aquestes espècies.

Finalment, la recerca i l'estudi dels rapinyaires a nivell internacional i també d'algunes espècies de mamífers carnívors, ens ha fet adonar de la gran manca d'infraestructures al nostre País que facilitin l'establiment d'estudis i recerques encaminades al foment d'aquestes espècies. No costa gaire d'adonar-se que, ara mateix, és més fàcil que un doctorant de zoologia de vertebrats català té més fàcil de desenvolupar la seva tesi a les illes Maurici que no pas al propi País, ja que la presència d'un centre internacional d'estudi de rapinyaires en aquell país, patrocinat per ONG,S europees, els facilita molt econòmicament i pel que fa a infraestructures i contactes, la tasca.

Es considera important d'establir alguna mena de centre internacional d'estudis de carnívors, amb col·laboració amb entitats europees, a

Catalunya.

2.- OBJECTIUS.

En aquest treball s'intenta de fer veure la necessitat d'un centre de recerca i protecció de carnívors al nostre país, a més de proposar la solució per al problema de la manca d'un centre de recuperació de fauna salvatge a les comarques tarragonines. També s'intenta de demostrar que el lloc ideal per a instal·lar aquesta mena d'infraestructura és la finca antigament coneguda com a *Castillejos*, en un altre temps campament militar i actualment propietat de la Generalitat de Catalunya, ubicada a més en un indret perfecte, les Muntanyes de Prades, futur Parc Natural, actualment Espai d'Interès Natural i lloc de cruïlla de la fauna de les regions Mediterrània i l'Eurosiberiana.

Les comarques de la territorial del Camp de Tarragona, amb l'actual subdivisió operativa que s'ha efectuat a l'administració de la Generalitat, s'han quedat sense el centre de recuperació de fauna salvatge necessari i fins i tot imprescindible de què disposen, lògicament, les altres regions administratives; Girona, Lleida i Terres de l'Ebre.

L'existència d'aquest centre és imprescindible per a la bona gestió de la fauna protegida, espècies que s'han de recuperar o fomentar, a més de per a estalviar recursos a l'hora dels trasllats. El temps d'arribada als respectius centres és, de vegades, vital per a les possibilitats de curació de les ferides. Molts ocells ferits no suporten quilòmetres de viatge en cotxe fins arribar a les primeres cures. Alguns són fins i tot emmagatzemats tot un dia per la impossibilitat operativa de ser traslladats el mateix dia de la seva localització, amb la qual cosa les seves possibilitats de recuperació disminueixen de forma exponencial.

A més, no hi ha a tot el País, un centre de cria en captivitat, experimentació de projectes de recuperació de poblacions, etc. pel que fa a espècies de carnívors, sobretot ocells rapinyaires. Aquests centres, presents a la majoria de països del Món, són llocs d'acollida d'estudiants en període de pràctiques, doctorants, etc. Val a dir, també, que la Península Ibèrica, dins Europa, és el lloc més adient per a establir un centre d'aquestes característiques, ja que les poblacions de rapinyaires són les de millor salut de tota l'Europa comunitària.

A més de les necessitats explicades anteriorment, aquest centre de fauna podria cobrir una altra necessitat que es manifesta cada dia més en la nostra societat: La de promoure una educació ambiental sostenible i de forma que el servei que ens dóna la Natura reverteixi en algun guany per a ella.

En aquest sentit, sembla clar que el model de centres de fauna que hi ha hagut fins al segle XX, és a dir, els zoològics típics, no pot seguir essent el model a seguir. Hi ha d'haver una altra forma molt menys agressiva de facilitar el contacte de la gent amb els animals vius. Aquesta fórmula sembla ser els parcs de fauna a l'aire lliure ocupant grans superfícies, on els animals disposin de prou àmbit de mobilitat per tal de proporcionar-los una suficient qualitat de vida i, alhora, possibilitar-ne la correcta observació.

Està clar que aquesta necessitat quant es refereix a la fauna exòtica és prou rendible per a què hi inverteixi l'empresa privada, creant grans "safaris" a l'aire lliure per a l'observació de lleons, elefants, etc. Però quant hem de promoure la fauna autòctona, tot facilitant-ne el contacte i, per tant, el coneixement, la rendibilitat aparentment baixa, i l'empresa privada no hi té tant d'interès. Tot i així, existeixen alguns exemples propers de centres de fauna autòctona a països veïns, com ara el Parc *Animalier dels Angles*, a la Catalunya Nord, o les reserves d'*Hosquillo*, a Cuenca i *Cabàrceno*, a Cantàbria.

Sembla clar, doncs, que cal la iniciativa de l'administració per a promoure un parc de fauna autòctona visitable i autofinançat que possibiliti projectes d'estudi i reintroducció d'espècies que presenten poblacions en mal estat o, fins i tot, totalment extingides.

La funció d'educació ambiental, amb la part de visita oberta al públic, pot sostenir econòmicament, si més no en part, el cost dels projectes de reintroducció i investigació que es facin al propi centre o que s'hi dirigeixin des d'allí a tot el país.

CAPÍTOL A

DADES GENERALS

2.- DADES DE LA ZONA.

2.1.- INTRODUCCIO

La finca propietat de la Generalitat, anomenada fins ara *Castillejos*, era antigament un campament militar usat per a pràctiques de tir fins fa poc, per la qual cosa s'està sometent actualment als preceptius treballs de descontaminació d'explosius.

Aquesta finca disposa de més de 600 Ha de boscos, matollars i herbassars, entre 600 i 900 m. d'alçada enmig de les Muntanyes de Prades, a una distància prou curta dels grans nuclis habitats de la zona (Tarragona, Reus, Montblanc i Valls). Però prou aïllada i tranquil·la per a fer aquesta mena de tasques.

A més, els propis treballs de descontaminació impliquen la construcció de grans quantitats de tanques per a aïllar les zones on encara es podria trobar algun explosiu. Aquestes tanques es poden aprofitar per a la gestió de la fauna.

El resum de dades característiques es el següent:

Classificació del sòl urbà *Urbanitzable no urbanitzable* X **Qualificació del sòl** industrial *tol. Industrial* Altres X **Coordenades UTM**

Coordenada X	357750	Coordenada Y	4579750
Superfície actual	30.350 m ²		
Superfície resultant	42.143 m ²		

2.2.- CLASSIFICACIÓ I QUALIFICACIÓ DEL SOL, SEGONS EL PLANEJAMENT URBANÍSTIC VIGENT

Els terrenys on es situen els aiguamolls i la zona d'actuació esta considerat com a sol lliure o zona verda del Pla Parcial PP-3, des de l'aprovació tant de la "modificació puntual de les Normes subsidiàries per a l'ampliació del sòl apte per a urbanitzar del tipus industrial" (Exp. 2002/000098/T, de la CUT), com del "Pla Parcial PP-3 Parc Pla" (Exp. 2002/000099/T, de la CUT), ambdós aprovats per la Comissió d'Urbanisme de Tarragona el 20 de març de 2002.

2.3.- CARACTERÍSTIQUES DEL SÒL I SUBSÒL QUE OCUPEN ELS AIGUAMOLLS.

El sòl que ocupen les instal·lacions fins fa poc temps eren destinats a ús agrícola, de secà, principalment de sembrats i ametlles. Amb el desenvolupament industrial i la baixa rendibilitat econòmica aquest restaren erms.

Es tracta d'un terreny amb una capa de terra vegetal que varia entre 0,30 m i 1,5 m de fondària, sobre un substrat de lloranca que varia entre 5 i 8 m de fondària; aquesta capa de roca es compacta i sense escletxes, la qual cosa permet que les aigües pluvials que s'escolen per la terra vegetal rellisquin per damunt d'aquella, tot formant llacunes, a les zones mes baixes.

2.3.- VEGETACIO

La vegetació dels aiguamolls és psammófila (canyissars). Hi trobem la canya xisca, *Typha latifolia* i la Boga *Phragmites vulgaris* que forma les inflorescències en forma de plomall tan característiques i conegudes popularment.

Els voltants són de conreus de secà, principalment ordi, ametllers i garrofers. Actualment, s'hi ha instal·lat una creixent superfície d'horta, aprofitant irregularment l'aigua.

La zona és afectada per la pastura, principalment de cabres, i hi ha un parell de bosquets molt interessants, amb pi blanc, *Pinus halepensis* i alzina *Quercus ilex*, que faciliten la guaita i el refugi de molts ocells. Alguns exemplars d'aquestes alzines són de talla considerable i mereixen per si mateixos una atenció i una protecció que se'ls pot assegurar amb aquest projecte.

2.4.- FAUNA.

Hi ha moltes espècies de carnívors que són pràcticament desconegudes pel que fa a la seva biologia i distribució al nostre país, algunes d'elles mantenen a les Muntanyes de prades poblacions encara amb bona salut i que, amb l'estatus actual que presenten a nivell europeu, representen autèntiques reserves biològiques.

Estem parlant del turó comú, *Mustela putorius*, el falcó pelegrí, *Falco peregrinus*, l'Àliga marcenca, *Circaëtus gallicus*, el gat salvatge, *Felis sylvestris* i el falcó mostatxut, *Falco subbuteo*, per exemple.

També hi ha espècies que han desaparegut de forma ben recent i per als quals es podrien establir projectes de reintroducció amb unes garanties de viabilitat prou grans, com ara el Linx, *Lynx pardellus*, del qual la darrera citació segura a la zona data de 1985, de la Llúdriga, *Lutra lutra*, desapareguda molt probablement a principis dels 90 i del Voltor, *Gyps fulvus*, i l'Aufrany, *Neophron percnopterus*, dels quals encara s'hi veuen exemplars cada any, però que han desaparegut com a niadors.

Ocells.

A més del que ja hem comentat fins ara repetidament —facilitat de propagació—, els ocells representen per a nosaltres altres punts d'interès que motiven la nostra atenció:

En ser un hàbitat de recent creació, la prospecció d'aquests animals més conspicus ofereix molts més resultats en menys temps. Es tracta, doncs, dels bioindicadors més "rendibles".

Els hàbits migratoris de moltes espècies lligades a les zones humides fan que necessitin zones adients per a aturar-se un cert temps a reposar forces abans d'emprendre novament el viatge. Els Aiguamolls del Pla, mercès a la seva situació, suposen la parada obligatòria de molts ocells que, a causa de les petites dimensions de l'indret, són fàcils d'observar.

Avifauna nidificant

Malgrat la repetidament comentada novetat dels aiguamolls, ja podem comptar moltes espècies nidificants interessants, algunes de protegides especialment i algunes que no crien en cap altre lloc de la comarca. En destacarem les més importants:

PROTEGITS (RAPINYAIRES)

Aligot comú. *Buteo buteo*.
Xoriguer comú. *Falco tinnunculus*.
Mussol comú. *Athene noctua*.

Tots tres visiten la zona sovint per aprofitar-ne l'abundància de preses, però nidifiquen als bosquets dels voltants.

ALTRES PROTEGITS.

Cuereta blanca. *Motacilla alba*.
Rascló. *Rallus aquaticus*.
Gaig blau. *Coracias garrulus*.
Trist. *Cisticola juncidis*.
Boscarla de canyar. *Acrocephalus scirpaceus*.
Balquer. *Acrocephalus arundinaceus*.

PROTEGITS QUE NO CRIEN A CAP ALTRE INDRET DE L'ALT CAMP

Boscarla dels joncs. *Acrocephalus schoenobaenus*.
Polla pintada. *Porzana porzana*.
Esparver cendrós. *Circus pygargus*.

L'any 2000 s'ha produït la nidificació d'aquest escassíssim rapinyaire, un dels que actualment mereixen més mesures de protecció per part

de l'administració Catalana, de forma que es du a terme un programa de reintroducció i se'n controla totalment la reproducció a totes les àrees de cria del país.

Concretament a Tarragona sols hi havia una zona de cria reconeguda fins a la data, a les terres de l'Ebre. La presència de l'Esparver cendrós nidificant al Camp de Tarragona afegeix un interès biogeogràfic molt gran als aiguamolls i, a més, suposa un hàbitat de cria excepcional i mai fins ara registrat, ja que la parella dels Aiguamolls nidificava al mig del canyissar, un indret totalment atípic per a una espècie que sol instal·lar el niu enmig de conreus de cereal.

ALTRES ESPÈCIES INTERESSANTS

Polla d'aigua. *Gallinula chloropus*.

En no ser protegida, és perseguida pels caçadors que, de retruc, espanten tots els altres ocells que es refugien al canyissar.

Avifauna hivernal

Si bé podem dir que ja és prou interessant de protegir aquesta zona sols pel refugi que suposa a algunes espècies nidificants, és a l'hivern quan notarem fins quin punt pot resultar important de fer-ho. I és que a l'hivern, els Aiguamolls del Pla acullen una gran quantitat d'ocells de diverses espècies que serveixen, alhora, de font d'alimentació per a determinats rapinyaires i mamífers predadors que ja han descobert aquest espai.

Repicatalons. *Emberiza schoeniclus*.

Molt probablement és l'ocell més interessant i emblemàtic, alhora que un dels hivernals més abundants. N'hem comptabilitzat una mitjana de 150-200 exemplars cada any. Cal dir que aquest és l'únic lloc on es pot veure amb regularitat aquest moixó a la comarca.

Estornells. *Sturnus vulgaris* i *S. unicolor*.

Juntament amb els repicatalons, els moixons més abundants són els estornells, el nombre mitjà dels quals pot superar els 500 exemplars; però, és clar, estem parlant ara d'uns moixons que són abundants a molts altres llocs del voltants.

Pinsans. *Fringilla coelebs*.

Pardals. Passer domesticus i P. montanus.

També són corrents. Potser els pardals comuns joves, en sorollosos esbarts, són els més conspicus.

Todons. Columba palumbus.

Cada cop són més freqüents. Des que vàrem iniciar la prospecció fins ara han augmentat notablement.

Bernat pescaire. Ardea cinerea.

Xivita. Tringa ochropus.

Becadell comú. Gallinago gallinago.

Martinet blanc. Egretta garzetta.

Són hivernals més escadussers, però no rars, i podrien ser molt més corrents si s'hi limités la cacera.

Arpella. Circus aeruginosus.

És, sens dubte, el més destacat dels hivernals. La seva presència majestuosa es fa notar de seguida en un ambient de dimensions tan reduïdes.

Falcó. Falco peregrinus.

També el podem comptar com a hivernal als aiguamolls, ja que és en aquesta època de l'any quan acostuma a visitar sovint l'indret per capturar alguna presa fàcil.

Àliga perdiuera. Hieraetus fasciatus.

Fins i tot aquest altre gran predador passa de vegades sobrevolant els aiguamolls a poca alçada per capturar algun ocell hivernal o alguna altra presa, sobretot els individus joves, inexperts caçadors.

És precisament aquesta espècie la que ens ha fet viure la jornada de caça més espectacular; Un dia a principis d'any vàrem poder presenciar com la parella caçava en col·laboració una gran presa enmig d'un camp erm a la vora del canyissar, tot això a escassíssima distància dels nostres binocles.

Avifauna migradora

És potser en aquest apartat on es produeixen les presències més sorprenents i interessants, alhora que és el que ofereix major quantitat d'espècies.

Repicatalons petit. Emberiza pusilla.

Ha estat citat a la zona en un grup de 12 exemplars, un dels quals era clarament un mascle adult. Es tracta d'una citació gairebé única a tots els Països Catalans.

Trenca. Lanius minor.

N'hi ha dues citacions. Val a dir que és una espècie força rara al nostre país.

Cotxa blava. Luscinia svecica.

Se n'han anellats diversos exemplars, d'aquest escàs migrador.

Tot seguit, passarem a llistar algunes espècies força més corrents, però que paga la pena de destacar-les per la quantitat d'efectius que passen pels Aiguamolls:

Oreneta. Hirundo rustica.

Oreneta cuablanca. Delichon urbica.

Roquerol. Ptyonoprogne rupestris.

Titella. Anthus pratensis.

Cuereta groga. Motacilla flava.

Tord. Turdus philomelos i T. iliacus.

Griva. Turdus viscivorus.

Cigonya. Ciconia ciconia.

Agró roig. Ardea purpurea.

3- TÈCNICS PROJECTISTES.

El present projecte ha estat realitzat per:

Coia Dols Campanera Professora d'EGB, Educació infantil. Directora de joventut i lleure.	Màrius Domingo de Pedro Professor d'EGB, Ciències. Naturalista i ornitòleg.
---	--

CAPÍTOL B

PROPOSTES D'ADEQUACIÓ

1.- GENERAL.

La Proposta d'adeqüació, millora i protecció memòria es pot dividir en tres parts:

- 1) Actuacions urgents
- 2) Educació ambiental
- 3) Actuacions posteriors

ACTUACIONS URGENTS.

- Establir una figura que eviti la presència de caçadors a la zona i als seus voltants immediats. En aquest aspecte, ens consta la voluntat favorable de l'empresa propietària. La figura pot ser declarant l'espai zona de seguretat, cosa plenament justificada amb la presència de l'EDAR i de la pròpia indústria. També es pot fer una reserva natural de la Fauna Salvatge, que poden dictaminar els Serveis Territorials del Departament de Medi Ambient. Finalment, també es podria declarar reserva de caça o àrea de repoblació cinegètica, d'acord amb el DMA i l'APC.
- Evitar les captacions irregulars d'aigua a la sortida de l'EDAR, captacions que afecten el propi manteniment dels aiguamolls. Per a aquest punt, tan sols cal fer complir la legislació vigent.
- Actuar amb una màquina creant una llacuna artificial, una zona d'aigües lliures de poca fondària, per tal d'intentar millorar l'atracció dels ocells amb més superfície visible des de l'aire i possibilitar la presència de diverses espècies de peixos i amfibis .

Com hem vist, són dues accions gratuïtes i una de ben econòmica. Malgrat això, amb aquestes simples actuacions ens assegurem un futur molt millor per a l'únic aiguamoll de l'Alt Camp.

EDUCACIÓ AMBIENTAL.

Una visita als Aiguamolls, complementada amb la visita guiada a l'EDAR, pot tenir un gran contingut didàctic, quant a la utilització

racional i al correcte tractament dels recursos hídrics, a més d'observar directament i properament com aquesta correcta gestió pot regenerar espais naturals i fomentar-ne la fauna i la flora. Així, es podria començar a difondre la idea que el progrés no ha de ser necessàriament negatiu per a la conservació de la natura i que la presència del desenvolupament industrial d'una zona, necessàriament, no ha de portar afegits sols problemes mediambientals, sinó que pot dur, fins i tot, millores.

Val a dir que la zona és equidistant al Pla i a Valls, capital de la comarca, la qual cosa facilita l'accés a nombrosos escolars.

Les actuacions són també molt senzilles i econòmiques:

Establir marcar i condicionar un itinerari que recorri tot el permetre dels aigua- | molls, amb una petita incursió al canyissar. Tan sols caldria netejar alguns punts de j vegetació i fer algunes passeres de fusta a les zones més entollades.

Instal·lar un observatori (hide), que resti integrat en el paisatge.

Gestió.

El model de gestió més adient per aquest projecte, donades les seves característiques transversals, ja que abraça temes d'educació ambiental, protecció de la fauna, foment del turisme...hauria de ser un consorci entre les diverses administracions. Evidentment, els Ajuntaments hi han de tenir la paraula, també la Generalitat el Consell Comarcal i la Diputació. En aquest sentit, el model a seguir és el del *Parc Animalier dels Angles*, als Pirineus, on la gestió és participada per totes les administracions de la zona, molts especialment per la *Regió Midi-Pirinées* i la *Mairie dels Angles* .

Pel que fa a centre internacional de recerca, caldria establir convenis amb universitats del propi país i d'altres Països d'Europa, així com amb organitzacions internacionals d'estudi i conservació dels ocells com ara Bird-life, o World Wildlife Found. No cal dir que entitats com Fundació Teritori i Paisatge o Fundació Natura, així com grups conservacionistes i obres socials de diferents Caixes d'Estalvis també han de ser cridades a col·laborar

ALTRES ACTUACIONS.

Hi ha moltes altres actuacions a fer que poden millorar considerablement l'ecosistema i, fins i tot, esdevenir-lo una interessant reserva per a la biodiversitat de la flora i la fauna mediterrània.

Repoblar els voltants amb espècies vegetals, fins i tot arbòries autòctones.

En concret, estem parlant de diversos exemplars de

Sarga, *Salix eleagnos.*

Vimetera, *Salix atrocineria.*

Àlber, *Populus alba.*

Pollancre, *Populus nigra.*

La presència de grans exemplars d'espècies autòctones d'arbres millora notablement l'aspecte paisatgístic de la zona i possibilita un augment de la biodiversitat en proporcionar amagatalls per a l'establiment de caus i nius de fauna.

Introduir diverses espècies autòctones d'amfibis, peixos i potser rèptils que trigaran molt a colonitzar la zona per ells mateixos, si ho fan. Aquests vertebrats poden ser de la màxima importància perquè serveixen de presa a molts altres animals. De la mateixa manera, es poden utilitzar els aiguamolls per a reintroduir a la llibertat espècies animals d'altres vertebrats procedents de comissos o d'animals ferits i recuperats, amb la qual cosa es col·labora amb la protecció d'espècies amenaçades.

En contacte amb el Parc Natural del Delta de l'Ebre, dels seus centres de recuperació, es poden introduir exemplars de

Tortuga de rierol, *Mauremis caspica.*

Fartet, *Aphanius iberus.*

Samaruc, *Valencia hispanica.*

Serp d'aigua escurçonera, *Natrix maura.*

Serp d'aigua, *Natrix natrix.*

Això pel que fa a amfibis i peixos, pel que fa a ocells, si es crea la llacuna artificial, es poden acollir diferents espècies procedents de centres de recuperació, que precisen d'una zona tranquil·la i sense cacera per a adaptar-se novament a la llibertat, concretament estem parlant d'algunes espècies de la màxima importància a nivell ecològic i de gran espectacularitat i, per tant, valor didàctic quant a les seves possibilitats d'observació.

Xarxet marbrenc, *Marmaronetta angustirostris*.

Bernat pescaire, *Ardea cinerea*.

Agró roig, *Ardea purpurea*.

Cigonya comuna, *Ciconia ciconia*.

Arpella pàl·lida, *Circus cyaneus*.

Arpella, *Circus aeruginosus*.

Ànec capblanc, *Oxyura leucocephala*.

Xarrasclet, *Anas querquedula*.

Polla blava, *Porphyrion porphyrio*.

Amb la situació actual de saturació d'alguns centres de recuperació i de cria en captivitat, els Aiguamolls del Pla també poden ser receptors de diferents espècies d'ocells que no tenen un interès tan gran pel que fa a la seva escassetat o protecció, però que necessiten de llocs per a poder reintroduir-se a la llibertat de forma progressiva i descongestionant alguns nuclis amb sobrepoblació, com ara:

Cigne mut, *Cygnus olor*.

Ànec coll-verd, *Anas platyrhynchos*

Xarxet, *Anas crecca*.

Establir diferents tipus de nius artificials per a facilitar la nidificació de diferents espècies d'ocells.

N'hi ha de diferents menes, fins i tot illes enmig de la llacuna per a la nidificació de polles, ànecs, insectívors i ardèids.

Editar un tríptic i una guia doble per a l'alumne i el professor de l'itinerari, amb explicació detallada de l'ecosistema, vegetació i fauna dels Aiguamolls i del funcionament de l'EDAR.

2.- PROPOSTA D'OBRES I ACTUACIONS.

Les obres a realitzar es poden concretar en les obres següents:

Construcció d'un talús de terra vegetal de separació entre la zona verda o d'aiguamolls i la zona industrial. Aquest talús serà de forma trapezoidal de 10 m d'amplada de base, 4 m d'alçada i 2 m de carener, amb pendents a 45°. A la base del talús hi hauran 4 passos de canonades poroses filtrants, per tal de recollir les aigües de pluvials procedents de la zona industrial.

Creació d'una llacuna artificial amb parets de terra, d'una alçada màxima a la part fonda de 1,5 m. Això s'aconseguirà mitjançant el rascat del terreny fins a trobar la lloranca, que per si mateixa es impermeable (en cas de prevenir fuites caldrà pavimentar algun tram de la base d'aquella).

Millora i Arranjament de la canal de desaigüa de la Depuradora, amb instal·lació de sortides al llarg del canyissar (tal com s'assenyala en els plànols), i a la llacuna.

Construcció d'una caseta de guaita i observació damunt el talús, d'uns 32 m², de fusta.

Construcció i condicionament d'un itinerari amb senyalització vertical explicativa, per damunt el talús.

Re població de tot el talús i costats de la llacuna amb espècies vegetals.

Condicionament d'una Sala al Corral del Branca, per fer-hi exposicions sobre els Aiguamolls del Pla de Santa Maria.

Hom preveu que les obres assenyalades serviran per regenerar i potenciar aquests Aiguamolls nascuts de la primera instal·lació industrial, i serviran per donar-li personalitat pròpia.

CAPÍTOL C

PRESSUPOST

Nº Ut.	Ut	CAPÍTOL I : REGENERACI O AIGÜAMOLLS	Preu Unitari	Import €
		PARTIDA 1: Construcció Talús.		
11.600	M ³	D'extracció, transport, conformació i compactació del talús de 10 m de base, 2 m de carener, i 4 m d'alçada al llarg de 480 m lineals.	7,60	88.160,00
100	MI	Subministra ment i coloració de tub de formigó porós de DN-300	16,83	1.683,00
		PARTIDA 2: Construcció de la llacuna.		
6.000	M ²	Neteja i desbroçamen t de la zona de la llacuna.	2,5	15.000,00
500	M ³	D e conformació i compactació de talús de tancament de la llacuna de màxim 1,5 m d'alçada	5,29	2.645,00

100	M ³	Subministra ment i estesa de formigó p e r arranjament de la base de la Llacuna	63,11	6.311,00
		PARTIDA 3: Arranjamen t de la Canal de Desaigua		
1	ut	Millora i arranjament de la canal de desaigua de la Depuradora, i adequació de sortides d'aigua.	2.704,00	2.704,00
		PARTIDA 4: Caseta de Guaita.		
1	ut	Subministra ment i col·locació d'una caseta de guaita de f u s t a prefabricada, de 32 m ² .	24.040,00	24.040,00
		PARTIDA 5: Condiciona m e n t itinerari.		
470	M ³	Subministra ment estesa i compactació de graves, tot-u.	8,70	4.089,00
1	Ut	Paseres i baranes de fusta.	10.687,00	10.687,00
		PARTIDA 6: Re població del talús.		

1	Ut	Repoblació del talús, amb espècies vegetals, i entorn de la llacuna amb espècies arbòries.	21.035,00	21.035,00
		PARTIDA 7: Condicionament Sala Corral Branca.		
1	Ut	Condicionament Corral del Branca, consistent a m b arranjament de teulada, canvi de 3 cabirons, canvi de portes, pavimentació d'uns 200 m2	27.646,00	27.646,00
TOTAL				204.000,00

Coia Dols Campanera i Màrius Domingo de Pedro	CENTRE D'INTERPRETACIÓ DE LES PINEDES	Arbolí, Vilaplana i La Febró, Muntanyes de Prades
--	--	--

Projecte de Centre d'interpretació de la fauna i la flora de Les Pinedes